

[Ole Olsen]

ser og halvere energiforbruget til opvarmning i den eksisterende boligmasse, – støtte til forskning og produktudvikling, som kan medvirke til at nedsætte vort ressourceforbrug. Både statslige og private initiativer skal støttes for at fremme produktionen af f. eks. anlæg til udnyttelse af vedvarende energi, oplagring af energi, nye isoleringsmetoder etc.

De øvrige forslag, SF har fremsat, har intet med energi- og ressourcefonden af gøre, men tager sigte på direkte energi- og ressourcebesparelser.

Registreringsafgiften af motorkøretøjer ændres til en stykafgift, baseret på motorens ydelse. Herved får benzinforbruget afgørende betydning for afgiftens størrelse, hvorimod værdien, herunder værdien af sikkerhedsudstyr, ikke påvirker afgiftsberegningen.

Vægtafgiften af motorkøretøjer ændres således, at man favoriserer køretøjer, der anvender mindre ressourcekrævende drivmidler end benzin. Samtidig aftrappes afgiften, således at det bliver muligt at bevare bilparken længst muligt.

Periodiske syn indføres, idet dette anses for en forudsætning for, at det er forsvarligt at forlænge bilernes levetid.

Mærkning af elforbrugende apparater, således at elforbruget klart fremgår.

Afgiften på hårde hvidevarer ændres, således at apparater med stort elforbrug gøres væsentligt dyrere end apparater med et lille elforbrug.

Nye fjernvarmeanlæg dimensioneres til en fremløbstemperatur på maksimalt 60°.

Elvarmesystemer i nybyggeriet forbydes.

Solvarmesystemer forberedes i nybyggeriet ved, at husene orienteres hensigtsmæssigt, at radiatorsystemerne dimensioneres til lave fremløbstemperaturer og der sættes plads af til en varmtvandslagertank.

Engangsservice forbydes i offentlige institutioner.

Gasforsyning fremmes gennem et forbud mod at nedlægge det eksisterende ledningsnet.

Bygningsreglementet fra 1977 ændres med sigte på at halvere den energi, der bruges til boligopvarmning.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af:

Forslag til lov om bemyndigelse til optagelse af indenlandske statslån.

(Lovforslag nr. L 112. Fremsat 13/12 78. Første behandling 17/1 79. Betænkning 2/2 79. Anden behandling 6/2 79. Tillægsbetænkning 7/2 79).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Forhandling

Askjær Jørgensen (FP):

Der har været forskellige sjove islæt i debatten i den periode, der er gået fra førstebehandling af det lovforslag, vi nu har til tredje behandling, og frem til i dag.

Hvad der har været fremme om, hvorvidt skibsrederne kunne få lov til at låne penge i udlandet, står naturligvis i et besynderligt lys i forhold til de restriktioner, finansministeren ønsker at indføre vedrørende de danske statsobligationer. Regeringen hævder, at den nødvendigvis må føre en rente- og pengepolitik, der animerer danske erhvervsvirksomheder til at låne i udlandet. Man beder direkte erhvervslivet om at gå ud og låne i udlandet, når det drejer sig om anlægsinvesteringer. Men når så skibsrederne kommer og gerne vil optage lån i udlandet, må de minsandten ikke optage lån, og man påberåber sig, at der ikke må lånes til driftsfinansiering. Er det virkelig således, at økonomiministeren og finansministeren tror, at finansiering af virksomheder klart kan opdeles i anlægsfinansiering og driftsfinansiering? Hvis dette er tilfældet, må man notere sig, at ministrene ikke rigtig kender de faktiske forhold i erhvervsvirksomheder.

Jeg lyttede med opmærksomhed til Radioavisen i går morges, men jeg synes, det var trist, at offentligheden ikke fik et svar fra handelsministeren på det spørgsmål, der blev rejst. Det kan være, at vi kan få det i folketinget i dag.

Styreformen vedrørende økonomien og pengenes bevægelighed i Danmark ligner efterhånden de centralistiske styreformer, der ses i Østlande som Polen og Sovjet. Det sid-

[Askjær Jørgensen]

ste, vi nu er præsenteret for, er, at regeringen vil forbyde udlændinge at købe danske statsobligationer. Man kan efterhånden ikke befri sig for det indtryk, at finansministeren 100 pct. ønsker at kontrollere og bestemme samtlige pengebevægelser i Danmark.

Fremskridtspartiet har stillet et ændringsforslag, og det har vi stillet, for at folketingets partier kan få lejlighed til at markere, hvorvidt man er tilhænger af en centralistisk styring af det danske pengemarked. De partier, der ikke stemmer for vort ændringsforslag, støtter dermed, at finansministeren får lov til at køre en mere og mere restriktiv politik.

Der er måske nogle partier, der føler sig medansvarlige for den økonomiske situation og derfor føler sig forpligtet til at lade finansministeren køre sin restriktionspolitik. Hvis dette skulle være tilfældet, forventer jeg heroppefra at høre en redegørelse for, hvorledes man har afvejet sin dårlige samvittighed over for eventuelle aversioner mod centralistisk og restriktiv politik.

Jeg bliver ikke forbavset, hvis visse ordførere nu kommer op og siger, at det er alt for dyr en måde af skaffe udlånslån på at optage udlånslåne som danskmonterede lån. Svaret hertil kan jeg give med det samme, og det er, at hvis man har et obligationsmarked med maksimalt 5 millioner mulige købere, vil det være et dårligt marked i forhold til, hvis man f. eks. har 500 millioner mulige købere. Det er helt oplagt, at jo flere mulige købere man har, jo bedre vil kurserne være, og en lavere rente vil være følgen.

Ændringsforslaget skal altså ses som et udtryk for, at vi ønsker en generelt lavere rente i Danmark. Dermed bidrager man naturligvis til at nedsætte arbejdsløsheden og til at forbedre vores betalingsbalance. Det er erhvervsvenligt med en lav rente, den giver også billigere boliger osv. Hvis man derfor ønsker reduktion af arbejdsløsheden, hvis man ønsker, det skal være billigere at sidde i nyt boligbyggeri, hvis man er modstander af en restriktiv politik, skal man blot stemme for vort ændringsforslag. Det forventer jeg at hele folketinget gør.

Freddy Madsen (DKP):

Vi kan ikke stemme for det af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag. Vi har hele

tiden talt imod optagelsen af disse indenlandske statslån. Det eneste positive, vi nu kan se i den, er, at det dræn, som efterhånden foregår til udlandet, i nogen måde bremses efter regeringens opfattelse. Den side af sagen hilser vi med tilfredshed. Det drejer sig her om en udlandshandel, ganske vist en udlandshandel med penge og værdipapirer, og den vil man altså nu pålægge restriktioner. Det synes jeg er en interessant nyskabelse.

For kort tid siden havde vi vores forslag om importregulering til behandling, og det var vi næsten det eneste parti her i folketinget der gik ind for. Nu anerkender man altså, ganske vist på et lille og begrænset område, principperne i det, og det synes vi altid er et fremskridt; derfor kan vi naturligvis ikke stemme for det ændringsforslag, der er stillet.

Men uanset udfaldet af afstemningen om dette ændringsforslag opretholder vi vores indstilling til selve lovforslaget. Det er jo dokumenteret også igennem de svar, som vi har fået fra finansministeren, hvad vi hele tiden har sagt, at det bidrager til at holde renteniveauet oppe, at det påvirker også de langsigtede obligationer, og derfor er vi modstandere af det.

Finansministeren (Heinesen):

Hr. Askjær Jørgensen kommenterede afslaget på Rederiforeningens anmodning om adgang til at optage driftslån i udlandet, og det har jeg såmænd ikke noget imod at sige noget om, selv om det er lidt svært at få øje på sammenhængen mellem den sag og så den sag, der her er til behandling.

Jeg kan sige, at danske erhvervsvirksomheder kan alene optage anlægslån i udlandet, og der gives generelt ikke adgang til optagelse af driftslån. Begrundelsen for denne sontring er, at man ønsker at sikre, at den private udenlandske låntagning anvendes til investeringsformål, og jeg kan sige, at for at opnå tilladelse til optagelse af et anlægslån skal der foreligge et konkret projekt.

Hvis man ville åbne adgang til at optage driftslån i udlandet, ville mulighederne for at føre en selvstændig dansk pengepolitik blive væsentligt indsnævret, og reglen om, at der ikke gives tilladelse til sådanne lån, gælder derfor helt undtagelsesfrit i dag.

[Finansministeren]

I øvrigt vil jeg gerne om fremskridtspartiets ændringsforslag sige, at det savner enhver logik. At stille ændringsforslag til et lovforslag, som man ikke under nogen omstændigheder vil stemme for, kan kun tages som et nyt udtryk for fremskridtspartiets obstruktionspolitik. Jeg tillader mig at gå ud fra, at fremskridtspartiet er klar over, at ændringsforslag ikke kan vedtages, medmindre selve lovforslaget bliver vedtaget, men man kan godt komme lidt i tvivl om det, når man læser bemærkningerne til fremskridtspartiets ændringsforslag.

Med hensyn til fremskridtspartiets bemærkninger om, at stoppet for udlændinges køb af danske statsobligationer vil udløse alskens omgørelser og uønskede bivirkninger og ekstra gold administration, kan jeg sige, at det er regeringens og Nationalbankens bestemte vurdering, at med den udformning, som dette indgreb har fået, vil det være nemt at administrere, og mulighederne for omgørelse vil være minimale.

Det er ærlig talt lidt uklart, hvilken situation fremskridtspartiet tænker på med sine bemærkninger om, at der vil være en kursgevinst til fordel for landet forbundet med, at obligationerne er solgt til udlændinge til høje priser på nuværende tidspunkt og så senere købes tilbage til en lav pris. Hvis fremskridtspartiet tænker på den situation, hvor obligationerne er solgt til udlandet i en periode med ro omkring kronekursen og så senere strømmer tilbage under valutauro med fald i kursen til følge, så er det rigtigt, at der kan blive tale om en kursgevinst, men denne situation er bestemt ikke ønskværdig, for den vil indebære et tilsvarende dræn på valutareserverne, som i en sådan situation tillige kan være presset af de private kapitalbevægelser.

Hvis fremskridtspartiet derimod med sine bemærkninger tænker på valutakursgevinst eller sparet valutaudgift, så vil en sådan gevinst forudsætte, at den danske krone i mellemtiden er devalueret, og at devalueringen ikke er opvejet af kursstigninger på papirerne mellem købs- og salgstidspunktet. Men det må antages, at udlændinge i tilfælde af forventning om en dansk kronejustering netop vil søge at tilbagesælge papirerne før en eventuel justering, og dermed opstår der ikke nogen valutakursgevinst for staten.

Jeg kan heller ikke se nogen fordel i en forøgelse af statens kroneforpligtelser over

for udlandet på bekostning af lån i udenlandsk valuta. Vilklårene i bred forstand for statskroneobligationer skal kunne fastlægges ud fra hensynet til det, der er formålet med låntagningen, nemlig at inddrage overskydende likviditet i den private sektor, og statens udenlandske låntagning sker altså mest hensigtsmæssigt, mest fleksibelt og, hvad jeg også troede fremskridtspartiet lagde vægt på, mest billigt ved emissioner og lånoptagelser på de udenlandske kapitalmarkeder i udenlandsk valuta.

Jeg vil imidlertid gerne understrege, at det for regeringen og Nationalbanken har været afgørende ved den truffe beslutning, at salget af statsobligationer til udlandet direkte modvirker hensigterne med den indenlandske lånepolitik. Men det er da ikke på nogen måde en overraskelse for mig, at fremskridtspartiet også for så vidt angår dansk pengepolitik mener, at det er et naturligt led i dets øvrige virksomhed at optræde som sabotører, for at referere til hr. Glistrups udtryk.

Med hensyn til hr. Freddy Madsens bemærkninger skal jeg sige, at den restriktion, der her er indført, har vi kunnet gennemføre i henhold til gældende regler, uden at der er nogen som helst risiko for sanktioner. Det samme ved hr. Freddy Madsen udmærket ikke er tilfældet for så vidt angår importrestriktioner. Påstanden om, at regeringens statslånspolitik, der f. eks. i 1978 bestod i, at staten via statslånene ikke sugede mere op end $\frac{2}{3}$ af det, som statens underskud skabte likviditetsmæssigt grundlag for, at det skulle have påvirket den lange rente i ugunstig retning, kan jeg helt afvise.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg kan bekræfte, at fremskridtspartiet gerne vil være sabotør, når det drejer sig om den politik, finansministeren fører. Logikken ligger i, at vi gerne vil forsøge at forbedre de dårlige lovforslag, som vi frygter bliver vedtaget nu om et lille øjeblik. For os er det ganske logisk.

Vi synes, at afslaget til rederne har en naturlig sammenhæng med diskussionen om offentlige lånoptagelser for nogle og tredive milliarder kroner, og jeg forstår da også, at finansministeren syntes, det var rimeligt at drage det ind i debatten, siden jeg fik et svar på det.

[Askjær Jørgensen]

Jeg kan altså notere mig en bekræftelse på det, jeg sagde i første omgang, at man i regeringen og i finansministeriet tror, der er forskel på driftslån og anlægslån. Det er noget, der flyder sammen ude i virksomhederne i det praktiske liv, og det beklager jeg at finansministeren ikke ved noget om.

Så kan jeg bekræfte over for finansministeren, at det var den første definition, finansministeren omtalte, som vi forudså. I henhold til Berlingske Tidende i går f. eks. hedder det nu, at udlændinge har set, at der er højrente i Danmark, og som følge deraf kan man gå ud fra, at vi har en forholdsvis høj kurs i øjeblikket. Derfor synes vi, at udlændinge skulle have lov til at købe obligationer. Vi frygter ikke, at der bliver et paniksalg, for det vil være investorer, der køber disse penge, og det er usandsynligt, at investorer skulle realisere den største mængde, når kurserne er lave.

Glensgård (FP):

Finansministeren burde takke fremskridtspartiet for ændringsforslaget. Tænk, nu behøver finansministeren ikke at stå alene med ansvaret for den ugerning, det er at indføre restriktionen! Nu er det folketinget, der tager stilling til, om restriktionerne skal gælde for det kommende lån på 21 mia kr. Vi hjælper altså finansministeren her, for det ser ud, som om et flertal i folketinget er enigt med finansministeren.

Det forhold kunne jo godt have været afklaret, uden at det kom i folketingssalen, hvilket fremskridtspartiet også tilstræbte, nemlig ved at anmode regeringen om at gå i markedsudvalget for at få sin ret til at gå til EF og anmode om denne dispensation. Men nej, da var regeringen ikke at finde; den ville have ret til ene og alene at gennemføre denne restriktion. Det fandt vi ikke rimeligt. Vi fandt det rimeligt, at folketinget tog stilling til det, og derfor synes jeg, at i stedet for at skose fremskridtspartiet skulle finansministeren rejse sig op og sige tak til fremskridtspartiet for, at den tunge byrde, som nu hviler på finansministeren, blev overtaget af et flertal i folketinget.

Vi håbede selvfølgelig, at et flertal i folketinget ville indse, at det er en fejlslagen politik, regeringen har lagt op til, men det ser det altså ikke ud til.

Finansministeren (Heinesen):

Jeg skal kort sige til hr. Askjær Jørgensen, at han kan tage mit svar som udtryk for, at jeg er så flink at svare også på urimelige spørgsmål i en urimelig sammenhæng og også på urimelige forslag i en betænkning.

Og så noterede jeg mig i øvrigt, at hr. Askjær Jørgensen ikke havde ét eneste modargument mod de synspunkter, jeg har fremført.

Til hr. Glensgård skal jeg kort sige, at sagen har været forelagt i folketingets finansudvalg. Der skal den forelægges og ikke i markedsudvalget.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

Afstemning

Ændringsforslaget om indsættelse af en ny paragraf
forkastedes, idet 25 stemte for, 115 imod; 4 stemte hverken for eller imod.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg skal nok lade være med at forlænge debatten meget. Det er kun i relation til, at finansministeren noterede sig, at jeg ingen argumenter havde mod det, der var fremført fra finansministerens side. Jeg skal sige, at argumenterne mod den forkerte politik, regeringen generelt fører, og argumenterne mod dette ligger i dels de mange arbejdsløse, vi har i Danmark, dels det store underskud, finansministeren har bibragt os. Det er det, finansministeren er ansvarlig for, og det synes jeg er to væsentlige argumenter. Hvis der ønskes flere, skal jeg gerne fremføre dem.

Palle Simonsen (KF):

Jeg har hæftet mig ved, at Vestkysten i en leder forleden dag har søgt at fortolke det konservative folkepartis bidrag til betænkningen vedrørende det lovforslag, vi nu behandler. Den omstændighed, at vi i betænkningen har anført, at vi ikke kan medvirke til forslaget, har Vestkysten tolket på den måde, at så undlader vi nok at stemme, og dermed

[Palle Simonsen]

har jeg indtryk af at vi får en vis form for syndsforladelse. Jeg må til folketinget og til Vestkysten sige, at det konservative folkeparti stemmer imod dette lovforslag, og vi gør det, fordi vi mener, det nu er nødvendigt for folketinget at tvinge regeringen til at komme med en plan for, hvordan dette skal blive klaret i de kommende år.

Det er ofte blevet sagt, når vi har drøftet bemyndigelser til finansministeren med hensyn til udstedelse af statsobligationer, at når man har stemt for finanslovforslaget, har man også en vis forpligtelse til at følge det op, fordi den likviditetsopsugning, der er behov for i konsekvens af finansloven, må vi alle støtte. Det vil jeg godt gøre lidt op med og sige, at det kan ikke være en rigtig følgeslutning.

Når det konservative folkeparti stemte for finanslovforslaget, gjorde vi det, fordi vi opfatter finansloven som et budget for statens husholdning. Hvis man stemmer imod finanslovforslaget, vil dagligdagen ikke kunne fungere i forbindelse med samfundet som en husholdning. Men vi gjorde det meget klart under finanslovdebatten i december måned, at vi ikke kunne acceptere den økonomiske politik, som var en konsekvens af det finanslovforslag, der blev fremsat og vedtaget. Det var også på denne baggrund, vi fremsatte forslag om besparelser til et beløb af 4 mia kr.

Nu er finansloven vedtaget, men det kan ikke være rimeligt, at man dermed siger: ja men så skal man også følge det op her, for når vi ikke fra regeringen kan få noget klart svar på, hvordan man vil løse disse problemer på længere sigt – og vi må konstatere, at behovet for udstedelse af statsobligationer vokser fra år til år – kan det ikke være rimeligt, at vi bare skriver under på en blankoveksel.

Det er den dybere baggrund for, at det konservative folkeparti nu må tage konsekvensen og stemme imod det foreliggende lovforslag.

At situationen er alvorlig, demonstreres for så vidt i bemærkningerne til lovforslaget, for finansministeren er nu på grund af, at beløbet stadig vokser, nødsaget til også at udstede langfristede statsobligationer, nemlig på op til 12 år.

Finansministeren sagde før, at det ikke havde den indvirkning på renten, som nogle

mener, men jeg forstår på finansministeren, at han alligevel er bekymret ved de 12-årige statsobligationer og vil søge at sælge dem på en sådan måde, at de ikke får nogen indflydelse på det øvrige obligationsmarked. Det kan man vel kun tage som udtryk for, at finansministeren også selv finder, at situationen er bekymrende. Det skridt, der tages med at indføre 12-årige obligationer, er for os en understregning af, at situationen er blevet stadig mere alvorlig.

Hvis jeg skal gå tilbage til Vestkystens leder, så anfører man også dér, at ansvarsbevidste partier plejer at stemme for den slags lovforslag. Dertil vil jeg godt sige, at nu er ansvarsbevidsthed jo et vidt begreb. Er det ansvarsbevidsthed uden videre at skrive under på, at staten år for år skal udstede stadig flere statsobligationer? Vi mener det ikke, og på denne baggrund stemmer vi imod lovforslaget.

Finansministeren (Heinesen):

Jeg har i og for sig ikke noget imod at acceptere – det er et svar til hr. Askjær Jørgensen – at arbejdsløsheden kan være et argument imod regeringens politik. Så er det kun trist for hr. Askjær Jørgensen, at fremskridtspartiets politik notorisk fører til en arbejdsløshed, der er mere end 100.000 større.

Til hr. Palle Simonsen vil jeg gerne sige, at de konservative ændringsforslag til finanslovforslaget for 1979 vurderet med den yderste elskværdighed androg 3,5 mia kr. Tilbage bliver der et underskud på 35,5 mia kr., også efter gennemførelsen af de konservative ændringsforslag, hvorfor det nødvendige salg af statsobligationer ikke ville blive meget mindre.

Jeg vil gerne sige, at jeg er ked af det standpunkt, som det konservative folkeparti har taget i denne sag, og det er ikke engang nogen trøst for mig, at jeg også er sikker på, at det konservative folkeparti vil blive ked af det.

Med hensyn til løbetidsforlængelsen kan jeg sige, at der er ikke tale om, at vi frygter, at denne løbetidsforlængelse vil have en ugunstig virkning på den lange rente. Baggrunden for løbetidsforlængelsen er jo, at restløbetiden for udestående statspapirer i øjeblikket er på ca. 2 år, og det har været helt nødvendigt for at få en jævner forde-

[Finansministeren]

ling af afdragsforpligtelserne også at introducere serier med længere nominelle løbetider. Understregningen er en understregning, som vi har foretaget i forbindelse med alle indenlandske statslånslove, af, at vi selvsagt vil tilrettelægge salget på en sådan måde, at det, der er regeringens pengepolitik, også går i opfyldelse.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg har det lettere end finansministeren, for det er dokumenteret, at den politik, finansministeren har ansvaret for, har skaffet os 200.000 arbejdsløse og en kæmpegældsætning. Det fremgår klart og tydeligt, at sådan blev resultatet af den politik, man har ført.

Men så gentager finansministeren sin påstand om, at vor politik vil medføre yderligere 100.000 arbejdsløse. Se, det er noget, som ikke er dokumenteret. Det foreligger der intet som helst om. I den anledning har jeg gennem udvalget stillet et spørgsmål og bedt om dokumentation herfor. Jeg erkender, at det kun er et par dage siden, det er stillet, men jeg afventer dokumentationen fra ministeren af de påstande. Vi har hørt dem gentagne gange under finanslovdebatten, og nu bliver de altså frisket op igen. Jeg foreslår finansministeren, at vi lader disse postulater ligge, indtil vi har modtaget dokumentationerne.

Palle Simonsen (KF):

Jeg må tilstå, at jeg ikke er enig med finansministeren i, at det konservative folkeparti på et tidspunkt skulle blive ked af sit synspunkt. Jeg føler mig ret sikker på, at det er finansministeren, der på et tidspunkt bliver ked af, at han ikke på et tidligere tidspunkt har grebet ind over for den situation, vi befinder os i.

Det er korrekt, som finansministeren anfører, at hvis vores besparelser var gennemført, havde det kun nedbragt behovet for likviditetsopsugning med $3\frac{1}{2}$ –4 mia kr., men det var dog et skridt i den rigtige retning. Dertil kommer, at vi også har fremsat forslag til fremme af opsparingen, så vi virkelig kunne få en privat opsparing sat i gang, der ville nedsætte behovet for udstedelse af statsobligationer.

Vi erkender klart, at der ikke er nogen lette løsninger på dette problem. Det, vi har ønsket med vores manifestation her i dag, er

at udtrykke over for regeringen, at der må lægges en plan for, hvordan vi får løst disse problemer og efterhånden får nedbragt behovet for likviditetsopsugning. Vi har klart i betænkningen erkendt, at der er behov for en likviditetsopsugning, men vi mener, der må gøres en indsats for, at den bliver mindre end den, finansministeren her får bemyndigelse til.

Glensgård (FP):

Medens vi har debatteret her i et kvarters tid, må vi se i øjnene, at der er optaget 1 mill. kr. i lån; vi optager nemlig for øjeblikket 4 mill. kr. i lån i timen. Finansministeren bryder sig selvfølgelig ikke om, at det bliver omsat på denne måde, men det er altså tilfældet.

Finansministerens og dermed også venstres finanspolitik bevirker, at vi skal optage for 6.400 kr. i lån pr. indbygger i Danmark i 1979, altså 25.600 kr. for en normalfamilie. Det er den politik, der er lagt op til.

Da udenrigsministeren var politisk ordfører for venstre, stod udenrigsministeren på denne talerstol og sagde: vi kan ikke blive ved med at lånefinansiere, det kan venstre ikke taget ansvaret for. Nu sidder udenrigsministeren i den anden side af salen og tager ansvaret for, at vi i 1979 skal lånefinansiere næsten hele vores underskud.

Da hr. Anders Andersen var finansminister i den smalle venstre-regering, gik han på talerstolen og sagde: det er alt det, venstre kan stramme sig til, at køre med et statsunderskud i størrelsesordenen $3\frac{1}{2}$ mia kr. Nu sidder den daværende finansminister som økonomiminister, og 4 år efter er underskudet tidoblet.

Man kunne fristes til at spørge venstre: er der overhovedet en anstændig grænse for, hvor langt man vil gå?

Så sagde finansministeren i et svar til mig, at den restriktion, som man havde anmodet om at få gennemført i EF, var forelagt for finansudvalget. Nej, det var den ikke. Det blev meddelt finansudvalget, at regeringen formentlig agtede at anmode derom, og senere fik vi besked om, at regeringens økonomiudvalg havde besluttet, at man ville søge at få denne restriktion gennemført, hvilket altså skete i weekenden. Men finansudvalget har hverken sagt ja eller nej til den politik, rege-

[Glensgård]

ringen lagde op. Det var en meddelelse, som finansministeren gav, oven i købet i fortrolighed og med trussel om fængsel, og jeg ved ikke hvad. Jeg ved godt, at økonomiministeren så i weekenden bare drøede historien ud, det er en anden side af sagen, men finansudvalgets medlemmer havde næsten galgen stående uden for døren. Det tror jeg oven i købet at udvalgets formand kan bekræfte.

Finansministeren nævnte, at de konservative jo sagde nej til disse lovforslag, og det skal vi takke de konservative for. Men jeg må erklære mig enig med finansministeren i, at skulle der have været nogen som helst rimelig og fornuftig forklaring på de konservatives holdning, så skulle der have været stillet et ændringsforslag om at nedsætte de 21 mia kr. med 3½–4 mia kr. Det er der ikke, og det er, fordi de konservative ikke har en økonomisk plan for deres egen politik, men hele tiden spørger regeringen: vil I ikke godt fremlægge den, så kan vi tage stilling til den? Hvad om de konservative selv stillede sig op og sagde: vi ønsker, det skal gennemføres på den og den måde, i stedet for at spørge regeringen om, hvad den vil? Jeg troede helt ærligt, at ethvert parti i dette folketing i hvert fald inderst inde havde en idé om, hvordan det skulle foregå, men det har man altså ikke. Man spørger regeringen, og så tager man stilling til regeringens handlemåde.

Men vi skal da sige tak til de konservative, fordi det nu er gået op for dem, at vi ikke kan lånefinansiere alt. Så er der kun tilbage at håbe, at de konservative tager endnu mere ved lære, således at vi ved behandlingen af det kommende finanslovforslag kan få udarbejdet nogle rimelige ændringsforslag, som klart viser, hvilken vej oppositionen vil i forhold til regeringens økonomiske politik, hvilke ændringer der skal til for, at oppositionen er tilfreds. Vi byder de konservative velkommen og håber, at læretiden bliver meget kort, således at vi kan få et fornuftigt svendestykke fra de konservative ved behandlingen af det kommende finanslovforslag.

Palle Simonsen (KF):

Jeg takker hr. Glensgård for bemærkningerne. Jeg skal til glæde for hr. Glensgård undlade at komme med nogen kommentarer til fremskridtspartiets økonomiske plan. Den

har vi for så vidt diskuteret tilstrækkelig mange gange her i folketinget.

Jeg har tidligere i dag udtrykkelig sagt, hvad baggrunden er for vores stillingtagen her i dag. Hvis hr. Glensgård ville læse lovforslagene igennem, så ville han se i stribet af lovforslag her i folketinget, som giver udtryk for en anden økonomisk politik. Der ligger svaret. Det er den ene side af sagen.

Den anden side er den, at vi heldigvis ikke er så uansvarlige som fremskridtspartiet, der bare tror, at man kan feje det hele af vejen. Vi har udtrykkelig sagt, at der er ikke nogen lette løsninger på dette problem. Det, vi ønsker med vores afstemning i dag, er at sige til regeringen, at nu er det nødvendigt, at man får drøftet disse ting for at få situationen vendt. Men vi tror ikke, at problemet kan løses hverken i dag eller i morgen.

Camre (S):

Jeg skal ikke kommentere de betragtninger, som hr. Glensgård gjorde vedrørende landets gældsætning i udlandet. Hvis jeg har kigget rigtigt på dagsordenen – og det mener jeg at jeg har – så er vi ved første punkt, der drejer sig om indenlandske statslån, men det, hr. Glensgård talte om, var låntagning i udlandet. Så vidt jeg kan se, kommer det under næste punkt.

Derimod vil jeg godt sige til de bemærkninger, som hr. Askjær Jørgensen gjorde, at det virkelig kræver kendskab til mere end almindelig logik at forstå baggrunden for den argumentation, fremskridtspartiet kører frem med.

Da vi umiddelbart før jul behandlede finanslovforslaget for 1979, argumenterede fremskridtspartiet stærkt imod det underskud, der var på dette budget. Man fremsatte nogle ændringsforslag, som ville have medført en balance mellem indtægter og udgifter for staten. Det måtte vi naturligvis afvise, fordi det ville betyde en kontraktion, en stramning, af den økonomiske politik med flere ledige til følge.

For at neutralisere nogle af de virkninger, som dette underskud ville have, og som jeg forstår at fremskridtspartiet er modstander af, så udbyder man nu et indenlandsk statslån, der opsuger denne likviditet, og så kommer fremskridtspartiet gud hjælpe mig og går imod. Det er ikke let at forstå, at man i dag

[Camrø]

siger nej til at neutralisere nogle af de virkninger, som man i december 1978 sagde var skadelige. Jeg må sige, at det understreger for os, at dette ikke er udtryk for noget som helst ønske om at bedre dette lands økonomiske politik, men alene udtryk for ønsket om obstruktion.

Finansministeren (Heinesen):

Hr. Askjær Jørgensen har ganske ret i, at man ikke kan dokumentere, at fremskridtspartiets økonomiske politik vil føre til en øget arbejdsløshed på 100.000. Det hænger jo sammen med den lykkelige omstændighed, at fremskridtspartiets politik ikke bliver gennemført. Men man kan sandsynliggøre det. Det blev gjort sidste år, og det skal også nok blive gjort igen i år.

Hr. Glensgård har ganske ret i, at finansudvalget hverken sagde ja eller nej til det, der her er gennemført vedrørende de indenlandske obligationer. Det skal finansudvalget heller ikke, og det skal folketingets markedsudvalg i endnu mindre grad, hvilket jeg allerede har oplyst.

Herefter kan det konstateres, at i de 30 minutter, debatten har varet, er hr. Glensgård ikke blevet klogere – men det overrasker ingen.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg skal kort meddele hr. Palle Simonsen, at vi ikke har diskuteret vores politik ofte nok. Det er den eneste præciserede alternative linje i forhold til det, som bevisligt har kørt Danmark ud i en meget uheldig situation. Det er det eneste alternativ, specificeret nøje i hver detalje, til dette.

Og så må jeg notere mig, at i de 30 minutter, der er gået, er det heller ikke lykkedes os at få socialdemokratiske politikere, hverken finansministeren eller hr. Camrø, til at erkende, at man ikke forstår at regere Danmark. Men kendsgerningerne taler deres tydelige sprog.

Glensgård (FP):

Jeg skal til glæde for den socialdemokratiske gruppe undlade at grinagtiggøre finansministeren og koncentrere mig om de konservative.

Det er da korrekt, at de konservative nu her ønsker at markere en afstandtagen, og

det er også partiets ret, og vi er glade for det. Det var vi også for 2 år siden. Da ønskede de konservative at markere en afstandtagen til finanslovsforslaget, da undlod man at stemme. Men senere har modermælken jo trukket, og man har stemt for finanslovsforslaget siden. Det er vist noget med, at man fik for mange ledere imod sig i de forskellige blade, og den leder, der kom i Vestkysten nu, gentages formentlig af alle de venstrefolk, der sidder rundt omkring på redaktionerne. Og så sker der såmænd det, at næste gang vi optager et stort lån, så er de konservative faldet tilbage til modermælken igen. Det ser vi selvfølgelig nødig, ligesom vi sidste gang heller ikke gerne så, at de konservative begyndte at stemme for finanslovsforslaget igen. Men man turde altså ikke andet på grund af lederne i Vestkysten og Jyllands-Posten og Børsen, og hvor man nu ellers fik på hattepulden for sin standpunkttagen.

Vi håber altså, at de konservative nu står fast, og vi kan jo så tro på, at det er sket, fordi hr. Palle Simonsen er kommet i finansudvalget igen. Men skulle det være et resultat heraf, ja, så byder vi ham velkommen.

Poul Schlüter (KF):

Jeg vil ikke undlade at benytte lejligheden til at takke hr. Askjær Jørgensen og hr. Glensgård, fordi de så udmærket og så klart har gjort opmærksom på, at til trods for at fremskridtspartiet og det konservative folkeparti somme tider – og måske med hver sin begrundelse – stemmer ens, så er der alligevel en kæmpeforskel mellem fremskridtspartiets og det konservative folkepartis politik. Det er korrekt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 92 stemmer mod 52; 4 stemte hverken for eller imod.

Første næstformand (Erlendsson):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

[Første næstformand]

2) Tredje behandling af:

Forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

(Lovforslag nr. L 114. Fremsat 14/12 78. Første behandling 17/1 79. Betænkning 2/2 79. Anden behandling 6/2 79).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Askjær Jørgensen (FP):

Ja, vi skal nøje passe på at efterleve hr. Camres manuduktion om, hvad der er til behandling.

Nu er det altså de ting, der skal finansiere betalingsbalanceunderskuddet, der skal lånes til, da statsobligationer jo ikke må sælges i udlandet. Betalingsbalanceunderskuddet skal altså finansieres ved, at man optager lån i udenlandsk mønt.

Jeg synes, der er for dårligt, at SV-regeringen ved denne behandling ikke har meddelt os noget som helst om situationen vedrørende det forventede betalingsbalanceunderskud. Vi har hørt hr. Ellemann-Jensen vidt og bredt i pressen og ude på tællerstolene med store armbevægelser udtale, at hele grundlaget for SV-regeringen er, at betalingsbalanceunderskuddet bliver maksimalt 6,5 mia kr. Ved førstebehandlingen af dette lovforslag forholdt hr. Ellemann-Jensen sig fuldstændig rolig, og nu ser jeg, at hr. Ellemann-Jensen har travlt med en debat vedrørende hr. Hjortnæs, der var så glad for skatteministerens boligforslag forleden. Vi har jo set det i pressen nu for nylig, det er fremme i Politiken i dag, det blev refereret i TV-Avisen i aftes.

Det kunne være interessant, om finansministeren eller måske økonomiministeren ville løfte lidt på sløret for det, vi skal have forelagt på mandag. Når man nu så flot siger, at det kun skal forelægges for folketinget én gang om året for at spare folketingets tid, og man vil have en sådan stor mundfuld på én gang, ville det så ikke være rimeligt, om en politisk ordfører for partiet venstre eller en minister fra partiet venstre gik op og fortalte os noget om, hvorvidt eksistensgrundlaget for

SV-regeringen stadig lever? Det beder jeg udtrykkeligt om at man gør.

Jeg beder også meget om, at vi eventuelt kunne få hr. Camres mening om, hvor stort betalingsbalanceunderskuddet forventes at blive. Jeg har læst i folketingets forhandlinger, hvad hr. Camre sagde om disse ting ved tredje behandling af finanslovsforslaget. Jeg kunne tænke mig at høre, hvordan hr. Camre ser på det nu, om han er enig med hr. Ellemann-Jensen.

Palle Simonsen (KF):

Mange af de argumenter, der er anvendt vedrørende den tidligere sag på dagsordenen, kan jo også anvendes under denne sag.

Specielt vil jeg godt sige, at når det konservative folkeparti ikke kan medvirke til så vid en lånebemyndigelse, som finansministeren her søger om, så er det igen, fordi vi ikke har tilstrækkeligt svar på, hvordan regeringen vil klare denne situation på længere sigt.

Berlingske Tidende havde for en 14 dages tid siden en artikel, som indeholdt en prognose over, hvordan rente- og afdragsbyrden vil blive for den samlede offentlige gæld. Der anførte man bl. a., at rente- og afdragsforpligtelsen for den offentlige gæld om 5 år ville være 12-14 mia kr. Det forudsætter, at der bliver tale om en nedbringelse i de kommende år af betalingsbalanceunderskuddet, ellers bliver beløbet endnu større. Og dér er det, man må spørge regeringen, hvordan man forestiller sig at man vil løse disse problemer, for vi har jo set gang på gang, at prognoserne har været for optimistiske, at det i virkeligheden altid er gået værre end prognoserne.

Jeg forstår, at finansministeren for så vidt er enig i den artikel og den redegørelse, der var i Berlingske Tidende, men vi mangler svaret på, hvordan man vil klare disse problemer.

Dertil kommer, at der på nuværende tidspunkt er – og man kan sige: heldigvis – en valutabeholdning af en betydelig størrelse, som burde føre til, at man søgte at reducere ministerens lånebemyndigelse.

Men så kommer der en anden ting ind i billedet, og det er den aktuelle diskussion i disse dage. Finansministerens lånebemyndigelse er baseret på opfyldelse af regeringens målsætning, og jeg har forstået, at målsæt-